

Bruksela, 5 października 2022 r.
(OR. en)

13223/22

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2022/0323 (NLE)

ENER 488
ATO 72
POLCOM 128
FDI 13

WNIOSEK

Od:	Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)
Data otrzymania:	5 października 2022 r.
Do:	Sekretariat Generalny Rady
Nr dok. Kom.:	COM(2022) 522 final
Dotyczy:	Wniosek dotyczący DECYZJI RADY w sprawie stanowiska, jakie ma być zajęte w imieniu Euratomu na 33. posiedzeniu Konferencji Karty Energetycznej

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2022) 522 final.

Załącznik: COM(2022) 522 final

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 5.10.2022 r.
COM(2022) 522 final

2022/0323 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

**w sprawie stanowiska, jakie ma być zajęte w imieniu Euratomu na 33. posiedzeniu
Konferencji Karty Energetycznej**

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele wniosku

Niniejszy wniosek dotyczy decyzji w sprawie stanowiska, jakie ma być zajęte w imieniu Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (zwanej dalej „Euratomem”), w odniesieniu do kwestii objętych Traktatem Euratom, na 33. posiedzeniu Konferencji Karty Energetycznej w związku z przewidywanym przyjęciem proponowanych zmian Traktatu karty energetycznej (CC 760) oraz zatwierdzeniem (i) proponowanych modyfikacji i zmian załączników do Traktatu karty energetycznej (CC 761), (ii) proponowanych zmian wyjaśnień, deklaracji i decyzji (CC 762) oraz (iii) decyzji dotyczącej wejścia w życie i tymczasowego stosowania zmian Traktatu karty energetycznej oraz zmian/modyfikacji załączników do niego (CC 763). Przyjęcie zmian Traktatu karty energetycznej oraz dodatkowe zatwierdzenia mają być uchwalone jednocześnie przez Konferencję Karty Energetycznej.

Traktat karty energetycznej

Traktat karty energetycznej (TKE) jest wielostronną umową handlowo-inwestycyjną mającą zastosowanie do sektora energetycznego, którą podpisano w 1994 r. i która weszła w życie w 1998 r. TKE zawiera postanowienia dotyczące ochrony inwestycji, handlu materiałami i produktami energetycznymi oraz ich tranzytu, a także mechanizmów rozstrzygania sporów. W TKE ustanawia się również ramy współpracy międzynarodowej w dziedzinie energii pomiędzy 54 umawiającymi się stronami tego Traktatu. Unia Europejska jest stroną TKE wraz z Euratomem¹, 26 państwami członkowskimi UE², a także Japonią, Szwajcarią, Turcją i większością państw Bałkanów Zachodnich i byłego ZSRR z wyjątkiem Rosji³ i Białorusi⁴.

Konferencja Karty Energetycznej

Ustanowiona w TKE Konferencja Karty Energetycznej jest organem zarządzającym i decyzyjnym na potrzeby procesu Karty energetycznej. Wszystkie państwa lub regionalne organizacje integracji gospodarczej (takie jak UE i Euratom), które podpisały TKE lub do niego przystąpiły, są członkami Konferencji, która spotyka się regularnie w celu omówienia kwestii mających wpływ na współpracę w zakresie energii między sygnatariuszami TKE, przeglądu wdrażania postanowień TKE i Protokołu Karty energetycznej dotyczącego efektywności energetycznej i odnośnych aspektów ochrony środowiska oraz rozważenia ewentualnych nowych instrumentów i wspólnych działań w ramach Karty energetycznej. W szczególności Konferencja Karty Energetycznej przyjmuje teksty zmian TKE oraz zatwierdza modyfikacje i zmiany techniczne załączników do TKE. Podczas głosowania nad proponowanymi zmianami tekstu TKE Konferencja Karty Energetycznej podejmuje decyzję o przyjęciu zmian w drodze jednomyślnego głosowania przez umawiające się strony obecne i głosujące. UE i Euratom dysponują liczbą głosów równą liczbie ich państw członkowskich, które są umawiającymi się stronami TKE, z zastrzeżeniem, że UE i Euratom nie korzystają z prawa do głosowania, jeśli korzystają z niego ich państwa członkowskie, i *vice versa*.

¹ Decyzja Rady i Komisji 98/181/WE, EWWiS, Euratom z dnia 23 września 1997 r. w sprawie zawarcia przez Wspólnoty Europejskie Traktatu w sprawie Karty Energetycznej i Protokołu do Karty Energetycznej, w sprawie efektywności energetycznej i związanych z nią aspektów środowiskowych (Dz.U. L 69 z 9.3.1998, s. 1).

² Stronami są wszystkie państwa oprócz Włoch, które jednostronnie wystąpiły w 2015 r.

³ Podczas nadzwyczajnego posiedzenia Konferencji Karty Energetycznej, które odbyło się 24 czerwca 2022 r., cofnięto status obserwatora Federacji Rosyjskiej.

⁴ Podczas nadzwyczajnego posiedzenia Konferencji Karty Energetycznej, które odbyło się 24 czerwca 2022 r., cofnięto status obserwatora Białorusi oraz tymczasowe stosowanie TKE przez Białoruś.

Decyzje, które mają zostać podjęte na Konferencji Karty Energetycznej

22 listopada 2022 r., podczas 33. posiedzenia Konferencji Karty Energetycznej, podjęte mają zostać cztery decyzje związane z modernizacją TKE. Decyzje te będą podejmowane jednocześnie, a ich celem jest:

- przyjęcie proponowanych zmian tekstu TKE (CC 760);
- zatwierdzenie proponowanych modyfikacji i zmian załączników do TKE (CC 761);
- zatwierdzenie proponowanych zmian ustaleń, deklaracji i decyzji (CC 762) oraz
- zatwierdzenie decyzji dotyczącej wejścia w życie i tymczasowego stosowania zmian tekstu TKE oraz zmian/modyfikacji załączników do niego (CC 763).

W związku z brakiem istotnej aktualizacji TKE od lat 90. XX wieku TKE stawał się coraz bardziej przestarzały. Stał się on również jednym z najczęściej zaskarżanych traktatów inwestycyjnych na świecie, przy czym państwa członkowskie UE są głównym celem roszczeń inwestorów, których większość ma siedzibę w innych państwach UE. W związku z tym w listopadzie 2018 r. rozpoczęto proces modernizacji. Konferencja Karty Energetycznej zatwierdziła najpierw wykaz tematów do dyskusji dotyczących głównie postanowień związanych z ochroną inwestycji. Następnie UE zaproponowała usunięcie zabezpieczeń inwestycji w paliwa kopalne, aby dostosować TKE do porozumienia paryskiego.

Po 15 rundach wielostronnych negocjacji, które odbyły się w okresie od lipca 2019 r. do czerwca 2022 r., na nadzwyczajnym posiedzeniu Konferencji Karty Energetycznej przeprowadzonym 24 czerwca 2022 r. w Brukseli osiągnięto „porozumienie co do zasady” w sprawie zamknięcia negocjacji. Potem do połowy sierpnia trwała weryfikacja prawna zmienionego tekstu TKE i załączników do niego. Następnie, 19 sierpnia 2022 r., ostateczne projekty decyzji (CC 760, CC 761, CC 762 i CC 763) zawierające zmienione teksty udostępniono wszystkim umawiającym się stronom, w tym UE, Euratomowi i wszystkim państwom członkowskim UE, które są umawiającymi się stronami TKE.

Podczas 33. posiedzenia Konferencji Karty Energetycznej, które odbędzie się 22 listopada 2022 r., decyzje związane z modernizacją TKE będą przedmiotem głosowania na zasadzie jednomyślności. Jeśli decyzje dotyczące modernizacji TKE zostaną przegłosowane, tzn. jeśli żadna z umawiających się stron nie wniesie sprzeciwu, zostaną one uznane za „przyjęte” przez Konferencję Karty Energetycznej. Przyjęcie to zapoczątkuje kolejne procesy ratyfikacji, tymczasowego stosowania i ostatecznego wejścia w życie poszczególnych elementów pakietu reformującego.

Tymczasowe stosowanie zmian TKE oraz pozostałych elementów procesu modernizacji będzie regulowane decyzją dotyczącą wejścia w życie i tymczasowego stosowania zmian tekstu TKE oraz zmian/modyfikacji załączników do niego (CC 763). Zgodnie z tą decyzją modernizacja będzie tymczasowo stosowana przez wszystkie umawiające się strony automatycznie od 15 sierpnia 2023 r. W terminie do 23 lutego 2023 r. każda z umawiających się stron może jednak dostarczyć depozytariuszowi (Portugalii) oświadczenie, w którym stwierdzi, że nie jest w stanie zaakceptować tymczasowego stosowania zmian TKE, co w rzeczywistości umożliwia każdej umawiającej się stronie odstąpienie od tymczasowego stosowania. Sekretariat TKE podaje takie oświadczenia do wiadomości publicznej. Nawet jeśli umawiająca się strona początkowo złoży takie oświadczenie, może w każdej chwili ponownie je wycofać, co pozwoli jej na tymczasowe stosowanie modernizacji TKE w późniejszym czasie.

Niniejszy wniosek dotyczący decyzji na podstawie art. 101 Traktatu Euratom ma na celu ustalenie stanowiska, jakie ma zostać przyjęte w imieniu Euratomu w odniesieniu do kwestii objętych Traktatem Euratom na 33. posiedzeniu Konferencji Karty Energetycznej w odniesieniu do decyzji (CC 760, CC 761, CC 762 i CC 763) opisanych powyżej.

Jednocześnie Komisja proponuje przyjęcie późniejszego porozumienia – w rozumieniu art. 31 ust. 3 lit. a) Konwencji wiedeńskiej o prawie traktatów – między Unią Europejską, Euratomem i państwami członkowskimi w sprawie wykładni TKE. Porozumienie to powinno zawierać w szczególności potwierdzenie, że TKE nigdy nie miał, nie ma i nie będzie miał zastosowania wewnątrz UE, że TKE nie może służyć jako podstawa wewnątrzunijnego postępowania arbitrażowego oraz że klauzula wygaśnięcia nie ma zastosowania wewnątrz UE. Należy w nim również określić obowiązki państw członkowskich w sytuacji, gdy państwa te są zaangażowane w postępowanie arbitrażowe na podstawie wniosku opartego na art. 26 TKE.

Zgodnie z utrwaloną wykładnią UE TKE nie ma zastosowania do sporów między państwem członkowskim a inwestorem z innego państwa członkowskiego w przedmiocie inwestycji dokonanej przez tego inwestora w pierwszym państwie członkowskim. Wykładnię tę potwierdził w szczególności Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) w wyroku w sprawie Komstroy⁵. Trybunały arbitrażowe uważały jednak – i nadal uważają – że nie są związane wyrokami TSUE. Aby zapobiec dalszemu stwierdzaniu przez trybunały swojej właściwości w takich sporach, konieczne jest powtórzenie, w sposób wyraźny i jednoznaczny, wykładni autentycznej TKE. Najodpowiedniejszym środkiem do tego celu jest porozumienie w rozumieniu art. 31 ust. 3 lit. a) konwencji wiedeńskiej o prawie traktatów.

Porozumienie to skodyfikuje wykładnię UE i jej państw członkowskich w oddzielnym traktacie (co jest możliwe ze względu na dwustronny charakter zobowiązań), natomiast w wyniku modernizacji TKE w samym tekście i poprzez klauzulę „dla większej pewności” ustalone zostanie przez wszystkie umawiające się strony, że art. 26 TKE nie ma zastosowania wewnątrz UE. Obydwa elementy pomogą usunąć wszelkie niejasności i wyeliminować obecne lub przyszłe ryzyko związane z wewnątrzunijnym arbitrażem na podstawie TKE, gwarantując niezbędny stopień pewności prawa.

Stanowisko, jakie należy zająć w imieniu Euratomu

Komisja proponuje, aby na 33. posiedzeniu Konferencji Karty Energetycznej, które odbędzie się 22 listopada 2022 r., zająć w imieniu Euratomu, w odniesieniu do kwestii objętych Traktatem Euratom, stanowiska opisane w pkt 1–4 poniżej.

W odniesieniu do przyjęcia proponowanych zmian tekstu TKE (CC 760)

Proponowane zmiany tekstu TKE (CC 760) obejmują znaczące ulepszenia, które pozwolą skutecznie dostosować TKE do nowoczesnych standardów ochrony inwestycji oraz stanowisk zajmowanych przez UE na innych forach (np. UNCITRAL⁶). Zmiany umożliwią również dostosowanie TKE do podejścia UE do ochrony inwestycji przyjętego w niedawno uzgodnionych umowach UE o wolnym handlu i inwestycjach, jak również do celów UE w zakresie energii i klimatu, w tym do porozumienia paryskiego.

W szczególności zmieniony TKE zawiera:

- **nowe postanowienia dotyczące ochrony inwestycji zgodne z nowoczesnymi standardami i stanowiskami UE**, potwierdzające prawo umawiających się stron do wprowadzania środków służących osiągnięciu uzasadnionych celów polityki

⁵ Sprawa C-741/19, Republika Mołdawii/Komstroy LLC, 2 września 2021 r.

⁶ Komisja Narodów Zjednoczonych do spraw Międzynarodowego Prawa Handlowego.

(„prawo do regulacji”), w tym w odniesieniu do walki ze zmianą klimatu; ochronie podlegać będą jedynie inwestorzy mający rzeczywisty interes gospodarczy, nie przewiduje się ochrony dla przedsiębiorstw fasadowych⁷;

- **nowe postanowienia dotyczące rozstrzygania sporów**, które chronią umawiające się strony przed niepoważnymi roszczeniami, przewidują zabezpieczenie kosztów oraz wprowadzają wysoki poziom przejrzystości postępowania;
- **nowe postanowienia dotyczące zrównoważonego rozwoju**, w szczególności w zakresie zmiany klimatu, przejścia na czystą energię i porozumienia paryskiego, które skutecznie włączają do TKE zobowiązania przewidziane w porozumieniu paryskim i zapewniają możliwy do wdrożenia mechanizm w przypadku braku dostosowania, w sposób, który nigdy wcześniej nie został wypracowany w wielostronnym traktacie inwestycyjnym;
- ponadto UE zabezpieczyła postanowienia dotyczące regionalnych organizacji integracji gospodarczej (takich jak UE), wyraźnie potwierdzając, że **nie jest możliwe wszczęcie wewnątrzunijnego arbitrażu inwestycyjnego na podstawie TKE**⁸ zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości UE⁹;
- **gruntowne wyjaśnienia dotyczące postanowień związanych z tranzytem**, aby uwzględnić wymogi zintegrowanych rynków energii z prawami dostępu dla osób trzecich, takich jak w UE, bez tworzenia nowych obowiązków obciążających UE¹⁰;
- **zaktualizowaną definicję działalności gospodarczej w sektorze energetycznym**, która – wraz z załącznikami EM/EM I, EQ/EQ I i NI (zob. pkt 2 poniżej) – pozwala na dostosowanie ochrony inwestycji w UE do celów UE w zakresie energii i klimatu.

Przyjęcie zmian tekstu TKE nie wywołuje, co do zasady, skutków prawnych. W świetle prawa międzynarodowego nie jest to równoznaczne z podpisem, ale z paraflowaniem wynegocjowanego tekstu.

W związku z tym Komisja proponuje, aby na Konferencji Karty Energetycznej zająć w imieniu Euratomu, w odniesieniu do kwestii objętych Traktatem Euratom, stanowisko polegające na **poparciu** przyjęcia proponowanych zmian TKE (CC 760).

W odniesieniu do zatwierdzenia proponowanych modyfikacji i zmian załączników (CC 761)

Art. 34 ust. 3 lit. m) TKE przewiduje uproszczoną procedurę upoważniającą Konferencję do przyjęcia modyfikacji załączników do TKE. Proponowane zmiany załączników do TKE (CC 761) wprowadzają zasadniczą modyfikację Traktatu w jego obecnym brzmieniu: wyłączenie, za pośrednictwem **załącznika NI, niektórych materiałów i produktów energetycznych oraz działań z zakresu ochrony inwestycji na mocy części III TKE**. W rezultacie UE uzyskała prawo do wyłączenia ochrony inwestycji w UE w następujący sposób:

⁷ Przedsiębiorstwa fasadowe są to przedsiębiorstwa mające adres prowadzenia działalności w państwie będącym umawiającą się stroną TKE, które nie prowadzą rzeczywistej działalności gospodarczej w takim państwie, a jedynie dążą do uzyskania ochrony na mocy TKE.

⁸ Takie roszczenia stanowiły przeważającą większość roszczeń wobec państw UE w ostatnim dziesięcioleciu, pomimo potwierdzonego przez Trybunał Sprawiedliwości UE stanowiska Komisji, zgodnie z którym prawo Unii wyklucza wewnątrzunijny arbitraż inwestycyjny.

⁹ Sprawa C-284/16, Republika Słowacka/Achmea BV, 6 marca 2018 r. oraz sprawa C-741/19, Republika Mołdawii/Komstroy LLC, 2 września 2021 r.

¹⁰ Co istotne, nowe zobowiązania związane z zapewnieniem dostępu osobom trzecim, mechanizmami alokacji zdolności i taryfami są zobowiązaniami „starannego działania”, które „podlegają” przepisom ustawowym i wykonawczym UE, a zatem musiałyby być przestrzegane wyłącznie wówczas, gdy nie naruszają ram prawnych UE i międzynarodowych zobowiązań UE.

wyłączenie ochrony **wszystkich nowych inwestycji w paliwa kopalne w UE od 15 sierpnia 2023 r.**, przy zachowaniu okresu przejściowego dla elektrowni gazowych i infrastruktury gazowej przystosowanych do wykorzystywania wodoru i gazu niskoemisyjnego, emitujących poniżej 380 gCO₂/kWh – domyślnie do 31 grudnia 2030 r. lub do 15 sierpnia 2033 r., jeżeli zastępują one obiekt opalany węglem, torfem lub łupkami;

wyłączenie ochrony **wszystkich istniejących inwestycji w paliwa kopalne w UE po upływie 10 lat od dnia wejścia w życie (lub rozpoczęcia tymczasowego stosowania) zmian TKE**, a najpóźniej do 31 grudnia 2040 r.;

zapewnienie ochrony wyłącznie **wodorowi odnawialnemu i niskoemisyjnemu oraz paliwom syntetycznym**;

wyłączenie ochrony działań związanych z **wychwytywaniem, utylizacją i składowaniem dwutlenku węgla**.

Proponowane zmiany przyczynią się również do **dostosowania zakresu TKE do nowego krajobrazu technologii odnawialnych i niskoemisyjnych, które są niezbędne do przejścia na zieloną energię**. Cel ten zostanie osiągnięty dzięki zmianom załącznika EM/EMI (dodanie nowych materiałów i produktów energetycznych, np. wodoru i paliw opartych na wodorze, takich jak amoniak i metanol, biomasy, biogazu i paliw syntetycznych) **oraz załącznika EQ/EQ I** (dodanie nowych urządzeń energetycznych, np. różnych materiałów izolacyjnych, a także wielościennego szkła izolacyjnego).

Ponadto opracowano nowe załączniki w celu wdrożenia **zasady wzajemności**, zgodnie z którą umawiające się strony nie mogą zostać zmuszone do ochrony inwestycji innych umawiających się stron, jeśli te ostatnie wykluczyły takie inwestycje w załączniku NI, poprzez niestosowanie albo mechanizmu rozstrzygania sporów między inwestorem a państwem, o którym to mechanizmie mowa w art. 26 TKE (**nowy załącznik IA-NI**), albo całej części III dotyczącej ochrony inwestycji (**nowy załącznik NPT**). Energia jądrowa, która jest objęta obecnym zakresem Traktatu, pozostaje nim objęta po wprowadzeniu zmian w załącznikach, w szczególności w załączniku NI, bez żadnych modyfikacji ani zmian.

W związku z tym Komisja proponuje zajęcie stanowiska w imieniu Euratomu, na Konferencji Karty Energetycznej, polegające na **zatwierdzeniu** przyjęcia proponowanych zmian i modyfikacji załączników do TKE (CC 761).

W odniesieniu do zatwierdzenia proponowanych zmian ustaleń, deklaracji i decyzji (CC 762)

Zmiany wprowadzone do ustaleń, deklaracji i decyzji (CC 762) polegają na skorygowaniu nieaktualnych postanowień (np. zastąpieniu terminu „Wspólnoty Europejskie” terminami „Unia Europejska, Europejska Wspólnota Energii Atomowej”), jak również na wprowadzeniu dodatkowych wyjaśnień w tekście TKE (np. wyjaśnieniu, że „dotacja” obejmuje „pomoc państwa” w rozumieniu prawa Unii). Zatwierdzenie takich zmian ustaleń, deklaracji i decyzji zapewni większą jasność i precyzję tekstu TKE.

W związku z tym Komisja proponuje, aby stanowisko, jakie należy zająć w imieniu Euratomu na Konferencji Karty Energetycznej poświęconej tej kwestii, polegało na **zatwierdzeniu** proponowanych zmian ustaleń, deklaracji i decyzji (CC 762).

W odniesieniu do zatwierdzenia decyzji dotyczącej wejścia w życie i tymczasowego stosowania zmian tekstu TKE oraz zmian/modyfikacji załączników do niego (CC 763)

Konferencja zatwierdzi decyzję, która przewiduje następujące warunki wejścia w życie i tymczasowego stosowania proponowanych zmian TKE oraz zmian załączników do niego (CC 763):

- **zmiany w tekście TKE** wejdą w życie zgodnie z art. 42 ust. 4 TKE. Oznacza to, że zmiany wejdą w życie po ich ratyfikacji przez trzy czwarte umawiających się stron. Ponadto decyzja przewiduje, że zmiany będą tymczasowo stosowane domyślnie przez wszystkie umawiające się strony od 15 sierpnia 2023 r., chyba że do 23 lutego 2023 r. złożą one oświadczenie, w którym stwierdzą, że nie są w stanie tego uczynić;
- **zmiany w sekcji C załącznika NI**, która w szczególności zawiera postanowienia przewidujące dziesięcioletni okres przejściowy w celu stopniowego znoszenia ochrony istniejących inwestycji w paliwa kopalne w UE, **oraz zmiany innych załączników**: zmiany te wejdą w życie wraz z wejściem w życie zmian TKE (zob. powyżej). Sekcja C załącznika NI oraz zmiany innych załączników będą tymczasowo stosowane domyślnie przez wszystkie umawiające się strony, chyba że złożą one oświadczenie przeciwne do 23 lutego 2023 r. (zob. powyżej);
- **zmiany w sekcji B załącznika NI**, która zawiera w szczególności zasady przewidujące wyłączenie nowych inwestycji w paliwa kopalne z ochrony w UE, wejdą w życie automatycznie 15 sierpnia 2023 r. bez konieczności dalszej ratyfikacji;
- **zmiany ustaleń, deklaracji i decyzji** wejdą w życie 22 listopada 2022 r. w zakresie, w jakim polegają na skorygowaniu nieaktualnych odniesień. Pozostałe zmiany wejdą w życie wraz z wejściem w życie zmian TKE. W międzyczasie będą one stosowane tymczasowo w taki sam sposób jak zmiany TKE

Warunki wejścia w życie i tymczasowego stosowania zmian TKE oraz sekcji C załącznika NI, jak również zmiany innych załączników są zgodne z postanowieniami TKE w jego pierwotnym brzmieniu w odniesieniu do wejścia w życie i tymczasowego stosowania. Ponadto dzięki staraniom UE sekcja B załącznika NI wchodzi w życie automatycznie z dniem 15 sierpnia 2023 r., co dodatkowo zabezpiecza datę wejścia w życie unijnego wyłączenia dotyczącego inwestycji w paliwa kopalne w odniesieniu do nowych inwestycji.

W związku z tym Komisja proponuje, aby na Konferencji Karty Energetycznej zająć w imieniu Euratomu, w odniesieniu do kwestii objętych Traktatem Euratom, stanowisko polegające na **zatwierdzeniu** decyzji dotyczącej wejścia w życie i tymczasowego stosowania zmian tekstu TKE oraz zmian/modyfikacji załączników do niego (CC 763).

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

• Podstawa prawna

Zasady

Traktat Euratom nie zawiera żadnego postanowienia równoważnego art. 218 ust. 9 TFUE w odniesieniu do decyzji Rady ustalających stanowiska, które mają być zajęte w imieniu Unii w ramach organu utworzonego przez umowę, gdy organ ten ma przyjąć akty mające skutki prawne. W przypadku gdy organ utworzony na mocy umowy zawartej przez Euratom, takiej jak TKE, przyjmuje akty mające skutki prawne, zastosowanie mają procedury przewidziane w art. 101 Traktatu Euratom.

Art. 101 akapit pierwszy Traktatu Euratom stanowi, że: „W ramach posiadanych uprawnień i właściwości Wspólnota może przyjmować zobowiązania poprzez podpisanie porozumień lub umów z państwem trzecim, organizacją międzynarodową lub obywatelem państwa trzeciego”.

Art. 101 akapit drugi Traktatu Euratom stanowi, że: „Komisja negocjuje te porozumienia lub umowy zgodnie z dyrektywami Rady i zawiera je po zatwierdzeniu przez Radę stanowiącą większością kwalifikowaną”.

Zastosowanie w niniejszej sprawie

Traktat Karty Energetycznej jest umową międzynarodową, której jedną ze stron jest Euratom.

22 listopada 2022 r. Konferencja Karty Energetycznej zostanie wezwana do przyjęcia aktów mających skutki prawne. Akty te będą wiążące w świetle prawa międzynarodowego. W związku z tym, zgodnie z art. 101 akapit drugi Traktatu Euratom, podlegają one zatwierdzeniu przez Radę stanowiącą większością kwalifikowaną.

Decyzje, które mają być przyjęte przez Konferencję Karty Energetycznej, o zatwierdzeniu proponowanych modyfikacji i zmian załączników do TKE (CC 761), jak również o zatwierdzeniu proponowanych zmian ustaleń, deklaracji i decyzji (CC 762), stanowią akty mające wiążące skutki prawne w świetle prawa międzynarodowego. Wynika to z faktu, że w TKE przyznaje się Konferencji Karty Energetycznej uprawnienia do zmiany załączników do TKE oraz ustaleń, deklaracji i decyzji bez konieczności późniejszej ratyfikacji przez umawiające się strony. Zgodnie z art. 48 TKE załączniki i decyzje są integralnymi częściami tego Traktatu.

Decyzja, która ma zostać przyjęta przez Konferencję Karty Energetycznej, o zatwierdzeniu decyzji dotyczącej wejścia w życie i tymczasowego stosowania zmian tekstu TKE oraz zmian/modyfikacji załączników do niego (CC 763) stanowi akt mający wiążące skutki prawne w świetle prawa międzynarodowego, ponieważ zobowiązuje umawiające się strony do tymczasowego stosowania zmienionego tekstu TKE oraz zmian niektórych sekcji załączników do niego od 15 sierpnia 2023 r., jeżeli do 23 lutego 2023 r. nie zostanie złożone oświadczenie przeciwne.

Decyzja, która ma zostać przyjęta przez Konferencję Karty Energetycznej, o przyjęciu proponowanych zmian tekstu TKE (CC 760), stanowi w szczególnych okolicznościach sprawy akt mający wiążące skutki prawne w świetle prawa międzynarodowego, ponieważ ma zostać przyjęta jednocześnie z decyzją dotyczącą wejścia w życie i tymczasowego stosowania zmian tekstu TKE (CC 763 – zob. powyżej), która zobowiązuje umawiające się strony do tymczasowego stosowania tych zmian od 15 sierpnia 2023 r., jeżeli do 23 lutego 2023 r. nie zostanie złożone oświadczenie przeciwne.

W związku z tym proceduralną podstawą prawną proponowanej decyzji jest art. 101 akapit drugi Traktatu Euratom, ponieważ Traktat Euratom nie zawiera żadnego postanowienia równoważnego art. 218 ust. 9 TFUE w odniesieniu do decyzji Rady ustalających stanowiska, które mają być zajęte w imieniu Unii w ramach organu utworzonego przez umowę.

Publikacja planowanych aktów

Ponieważ decyzje Konferencji Karty Energetycznej spowodują zmianę załączników do TKE, należy je opublikować w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* po ich przyjęciu.

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie stanowiska, jakie ma być zajęte w imieniu Euratomu na 33. posiedzeniu Konferencji Karty Energetycznej

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, w szczególności jego art. 101 akapit drugi,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Traktat Karty Energetycznej („umowa”) został zawarty przez Europejską Wspólnotę Energii Atomowej („Euratom”) decyzją Rady i Komisji 98/181/WE, EWWiS, Euratom z dnia 23 września 1997 r. w sprawie zawarcia przez Wspólnoty Europejskie Traktatu w sprawie Karty Energetycznej i Protokołu do Karty Energetycznej, w sprawie efektywności energetycznej i związanych z nią aspektów środowiskowych (Dz.U. L 69 z 9.3.1998, s. 1) i wszedł w życie dnia 16 kwietnia 1998 r.
- (2) Zgodnie z art. 34 umowy Konferencja Karty Energetycznej przyjmuje teksty zmian umowy oraz zatwierdza modyfikacje i zmiany techniczne załączników do umowy.
- (3) Konferencja Karty Energetycznej, podczas 33. posiedzenia, które odbędzie się 22 listopada 2022 r., ma przyjąć proponowane zmiany Traktatu Karty Energetycznej (CC 760) i zatwierdzić (i) proponowane modyfikacje i zmiany załączników do Traktatu karty energetycznej (CC 761), (ii) proponowane zmiany ustaleń, deklaracji i decyzji (CC 762) oraz (iii) decyzję dotyczącą wejścia w życie i tymczasowego stosowania zmian Traktatu karty energetycznej oraz zmian/modyfikacji załączników do niego (CC 763).
- (4) Należy ustalić stanowisko, jakie ma zostać zajęte w imieniu Euratomu na Konferencji Karty Energetycznej, ponieważ wyżej wymienione akty będą wiążące dla Euratomu w odniesieniu do kwestii objętych Traktatem Euratom.
- (5) W związku z brakiem istotnej aktualizacji umowy od lat 90. XX wieku stawiała się ona coraz bardziej przestarzała. Należy zmienić umowę, aby dostosować ją do zasad porozumienia paryskiego, wymogów dotyczących zrównoważonego rozwoju i walki ze zmianą klimatu, a także do nowoczesnych standardów ochrony inwestycji,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Stanowisko, jakie ma być zajęte w imieniu Euratomu w odniesieniu do kwestii objętych Traktatem Euratom na 33. posiedzeniu Konferencji Karty Energetycznej, jest następujące:

- a) poparcie przyjęcia przez Konferencję proponowanych zmian Traktatu karty energetycznej (CC 760);

- b) zatwierdzenie proponowanych modyfikacji i zmian załączników do Traktatu karty energetycznej (CC 761);
- c) zatwierdzenie proponowanych zmian ustaleń, deklaracji i decyzji (CC 762) oraz
- d) zatwierdzenie decyzji dotyczącej wejścia w życie i tymczasowego stosowania zmian Traktatu karty energetycznej oraz zmian/modyfikacji załączników do niego (CC 763).

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do Komisji Europejskiej.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Rady
Przewodniczący*